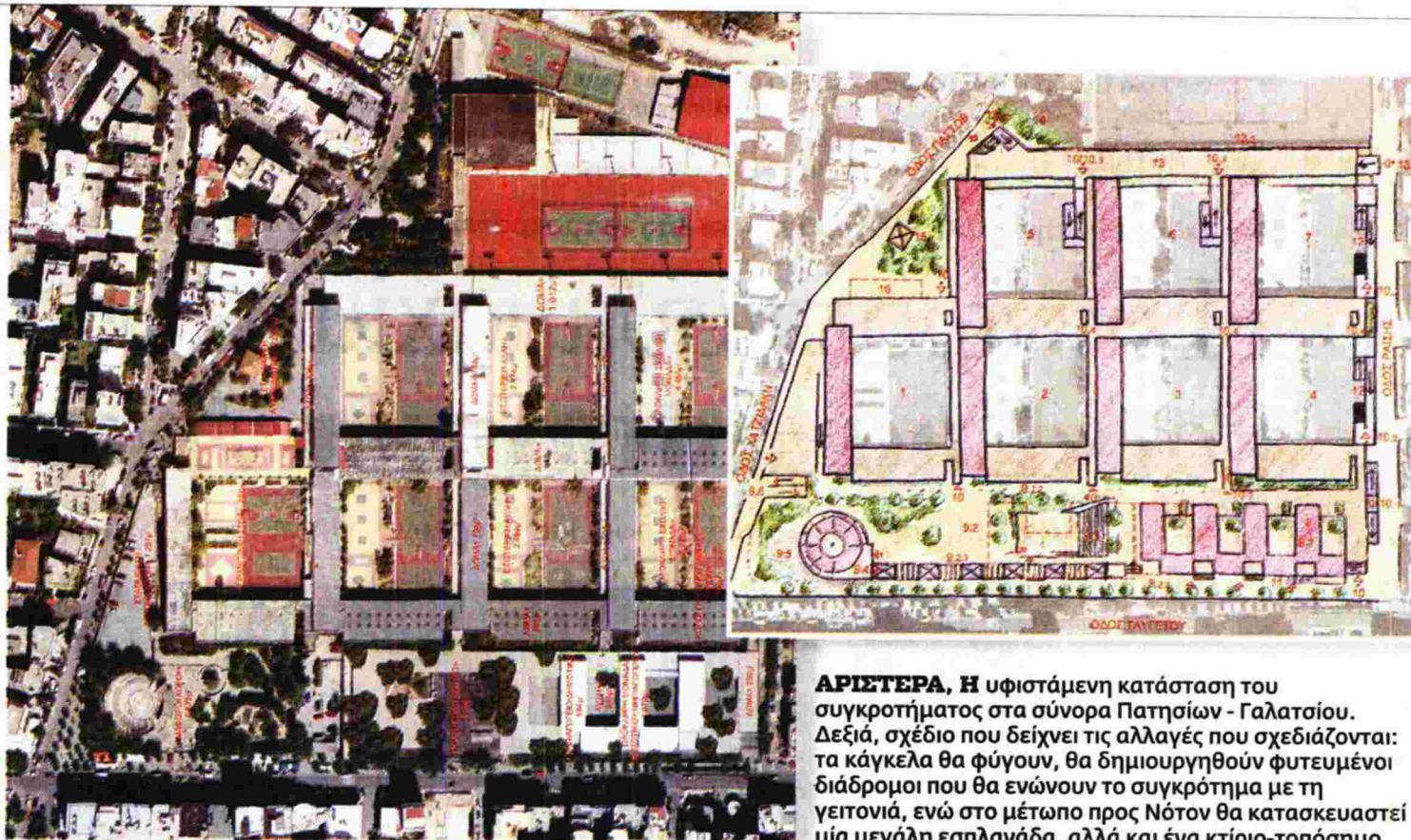

Μία νέα, «πράσινη» Γκράβα, χωρίς κάγκελα και στεγανά, με ανοιχτούς χώρους και περάσματα, ανθρώπινη, κατάλληλη για τη σχολική δραστηριότητα και ανοιχτή στην τοπική κοινωνία προβλέπει η μελέτη αναβάθμισης του σχολικού συγκροτήματος του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ), που παρουσιάζει «Το Βήμα».

Το σχέδιο για «μία άλλη, «πράσινη» Γκράβα» προβλέπει την ενεργειακή, αρχιτεκτονική και πολεοδομική αναβάθμιση σύσσωμου του συγκροτήματος και τη διάχυση των παρεμβάσεων στην ευρύτερη περιοχή. Στον ΟΣΚ μιλούν για ένα έργο σημαντικής κλίμακας στην περιοχή των «συνόρων» της Κυψέλης, των Πατησίων και του Γαλατσίου. Στόχος είναι να σταματήσει η Γκράβα να θεωρείται «οχυρωματικό έργο» που κόβει τις προαναφερόμενες συνοικίες στη μέση και να ανοιχτεί στην πόλη. Η αναβάθμιση του συγκροτήματος, που σήμερα στεγάζει 4.000 μαθητές και 450 εκπαιδευτικούς, στοχεύει επίσης στην ανάδειξη του συγκροτήματος ως προτύπου για το νέο σχολείο που σχεδιάζει το υπουργείο Παιδείας. Σημειώτέον ότι η Γκράβα απαρτίζεται από επτά κτίρια και στεγάζει 21 σχολεία, αποτελώντας ιστορικό τοπόσημο.

ΑΡΙΣΤΕΡΑ, Η υφιστάμενη κατάσταση του συγκροτήματος στα σύνορα Πατησίων - Γαλατσίου. Δεξιά, σχέδιο που δείχνει τις αλλαγές που σχεδιάζονται: τα κάγκελα θα φύγουν, θα δημιουργηθούν φυτευμένοι διάδρομοι που θα ενώνουν το συγκρότημα με τη γειτονιά, ενώ στο μέτωπο προς Νότον θα κατασκευαστεί μία μεγάλη εσπλανάδα, αλλά και ένα κτίριο-τοπόσημο

Φιλόδοξο σχέδιο ανάπλασης για το σχολικό συγκρότημα-γκέτο από τον ΟΣΚ

Η νέα Γκράβα θα είναι ανοιχτή και «πράσινη»

Χωρίς κάγκελα, με ανοιχτούς χώρους, κατάλληλη για τη σχολική δραστηριότητα

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΧΕΚΙΜΟΓΛΟΥ

Βασικός πυλώνας των παρεμβάσεων είναι η ενεργειακή αναβάθμιση των σχολικών κτιρίων. Ετσι, προβλέπονται «πράσινα» δώματα, εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων, εξωτερική θερμομόνωση, σκίαση ανοιγμάτων, ενίσχυση του φυσικού φωτισμού, αντικατάσταση κουφωμάτων, χωροθέτηση αύλειων χώρων, μερική αυτονομία κτιρίων για ηλεκτρική παροχή και θέρμανση, διαχείριση ομβρίων υδάτων κτλ. Στόχος του σχεδίου είναι η αναβάθμιση των κτιρίων σε ένα σχεδόν μηδενικού ενεργειακού αποτυπώματος οικοδόμημα, με παράλληλο εκσυγχρονισμό της ενεργειακής και περιβαλλοντικής ποιότητας του χώρου.

Ο δεύτερος πυλώνας της παρέμβασης στην Γκράβα είναι τα αρχιτεκτονικά και πολεοδομικά μέτρα που στοχεύουν στη συνολική «αναγέννηση» του συγκροτήματος, περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων πολεοδομικές αναπλάσεις και αναπλάσεις περιβαλλόντων χώρων, αλλά και συγκοινωνιακές παρεμβάσεις, οι οποίες όμως για να προωρηθούν χρειάζονται τη συνεργασία του Δήμου Αθηναίων. Και αυτό διότι ο δήμος έχει «καταλάβει» την κεντρική είσοδο της Γκράβας, όπου στεγάζονται ένα γυμναστήριο και ένα ΚΑΠΗ. Ο ΟΣΚ έχει ζητήσει από τον δήμαρχο Αθηναίων κ. Γ. Καμίνη την απομάκρυνση των αιθουσών αυτών, χωρίς να έχει ακόμη λάβει κάποια απάντηση.

Κάγκελα... πουθενά
Η αφαίρεση των κιγκλιδωμάτων θα γίνει με παράλληλη διασφάλιση της εισόδου των μαθητών με ασφάλεια, αλλά και σύγχρονων τρόπων φύλαξης. Ακόμη, η μελέτη επιτάσσει την

απομάκρυνση των μη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, ενώ οργανώνει μια ελεύθερη δίοδο για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων των πεζών στον άξονα ανατολικά - δυτικά.

Επίσης, προτείνεται η διευθέτηση επαρκών και ασφαλών εξόδων κινδύνου για τα παιδιά, η διασφάλιση πρόσβασης των ΑμεΑ, η άρση των παρεμβάσεων που υποβαθμίζουν τη λειτουργικότητα του χώρου και η απομάκρυνση προκατασκευασμένων σχολείων.

Τη μελέτη απασχολεί και η προβληματική χωροθέτηση των νηπιαγωγεί-

ων της οδού Ταυγέτου, για τα οποία προτείνει την αναβάθμισή τους ή και τη μεταφορά τους σε άλλο σημείο για τη διευκόλυνση της ανάπλασης.

Ανάμεσα στα σενάρια που έχει επεξεργαστεί ο ΟΣΚ είναι και η κατασκευή ενός υπογείου σταθμού αυτοκινήτων για την κάλυψη των αναγκών του συγκροτήματος.

Οι νέες όψεις

Το σχέδιο προβλέπει την αποκατάσταση υποδομών, με ταυτόχρονη παρέμβαση για την αισθητική αναβάθμιση των τεσσάρων μετώπων του συ-

γκροτήματος, ώστε η ριζική αλλαγή της εικόνας του να διαχέεται και στους παρακείμενους δρόμους.

Ετσι, στο μέτωπο προς την οδό Ταυγέτου σχεδιάζεται η ανάπλαση του περιβάλλοντος χώρου μεταξύ των κτιρίων και των δρόμων, η κατάργηση των προσβάσεων μέσω στοάς στις εισόδους των σχολικών μονάδων και η απόδοση των διατηρούμενων τμημάτων της στοάς σε άλλες χρήσεις.

Επίσης, προβλέπεται ανάπλαση των εισόδων και της πρασίας, καθαίρεση του πολιτιστικού κέντρου και με-

ταστέγηση των λειτουργιών του. Μάλιστα, η μελέτη προβλέπει νέο κτίριο υποδοχής και δημόσιων δραστηριοτήτων, το οποίο θα λειτουργήσει ως τοπόσημο για την περιοχή, αποτελώντας υπερτοπικό πόλο έλξης.

Στο δεύτερο μέτωπο προς τον πεζόδρομο της οδού Ραΐσης προβλέπεται η ανάπλαση όλου του μετώπου και η διαμόρφωση νέων εισόδων για τα σχολεία με ράμπες και σκάλες, αλλά και η καθαίρεση των υποστέγων.

Στο τρίτο μέτωπο προς τις αθλητικές εγκαταστάσεις σχεδιάζεται η αποκατάσταση της ασφαλούς και διαμπερούς κυκλοφορίας τόσο των πεζών όσο και των ποδηλάτων μεταξύ του νοτίου και του βορείου τμήματος του συγκροτήματος, αλλά και με τη διαμόρφωση ενός φυτευμένου πεζοδρόμου και μιας νέας εισόδου, καθώς και η καθαίρεση κιγκλιδωμάτων και η ανάπλαση της ισόγειας στοάς.

Για το τέταρτο μέτωπο προτείνεται η ανάπλαση της υπάρχουσας εισόδου και όλων των υπαίθριων χώρων, αλλά και η διάνοιξη δεύτερης εισόδου.

Το 2013 έτοιμο

Εάν όλα προχωρήσουν κατά γράμμα, το έργο θα παραδίδεται τμηματικά από τα μέσα του 2012 και θα ολοκληρωθεί ως το τέλος του 2013. Η μελέτη εκπονήθηκε από συμβασιούχους που αποχώρησαν πριν από λίγες ημέρες από τον ΟΣΚ και από τον μηχανικό κ. Δ. Διαμαντόπουλο, με τη συνεργασία του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Η αρχική εκτίμηση κόστους του έργου είναι 20 εκατ. ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος θα καλυφθεί από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» και από το ΕΣΠΑ.

Νέο σχολείο

Χιλιάδες μαθητές σαράντα χρόνια στη «χαράδρα»

Ετυμολογικά Γκράβα σημαίνει στα αρβανίτικα χαράδρα ή γκρεμός, όμως το όνομα του συγκροτήματος έχει φτάσει να ταυτίζεται με γκέτο, με την αποξένωση και τον αποκλεισμό από την πόλη. Το αρχικό αρχιτεκτονικό σχέδιο προέκυψε έπειτα από διαγωνισμό του 1970, ο οποίος χαρακτηριζόταν από την αυστηρή αντίληψη της εποχής, που ήθελε ένα σχολείο εσωστρεφές, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι επρόκειτο για μια κακή μελέτη.

Στην πορεία των δεκαετιών, και μετά με τη διπλοβάρδια, το σχολείο έφτασε να έχει 14.000 (!) μαθητές, το σύστημα έγινε δαιδαλώδες, οι δίοδοι κόπηκαν, οι διάδρομοι απομονώθηκαν από τις αυλές και το συγκρότημα γέμισε κάγκελα. Ζωτικόι χώροι κατελήφθησαν και δημιουργήθηκε «χαώδης κατακερματισμός», όπως αναφέρεται στο κείμενο της μελέτης.

«Το συγκρότημα μετατρέπεται σε έναν χώρο περιχαρακωμένο, εχθρικό

«Το συγκρότημα έγινε χώρος περιχαρακωμένος, εχθρικός για τους μαθητές και άβατο για την κοινωνία. Η μορφολογία του πήρε όψη σωφρονιστικού ιδρύματος»

για τους μαθητές και άβατο για την κοινωνία. Η μορφολογία του παίρνει όψη σωφρονιστικού ιδρύματος. Οι μαθητές πλέον είναι αποξενωμένοι από τον χώρο που δικαιωματικά τους ανήκει. Οι διαχρονικές μαθητικές καταλήψεις εκφράζουν αυτήν ακριβώς τη διεκδίκηση. Επαναστατούν για την ανακατάληψη του δικού τους χώρου, διεκδικούν την αποκατάσταση της απολεσθείσας αρμονίας του χώρου μάθησης» σημειώνεται στο κείμενο.

«Η μυθολογία που αναπτύσσεται γύρω από την Γκράβα την περιγράφει ως χώρο βίαιου, βρώμικου, αυτόνομο και παραβατικού. Παλαιοί και νέοι καθηγητές και μαθητές έχουν να διατηρούν ιστορίες από απειλητικές δράσεις, εμπόριο ναρκωτικών που υπήρξε τις προηγούμενες δεκαετίες, κλοπές, αλλά και την ισχυρή προσπάθεια των ιδίων να αναστρέψουν αυτή την κατάσταση» καταλήγουν οι μελετητές.